

Prawo karne wykonawcze - zajęcia nr 8

rok akademicki 2019/2020

Aleksandra Polak-Kruszyk

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Prawa,
Administracji i Ekonomii

KATEDRA PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

Środki związane z poddaniem sprawcy próbie

- ▶ W przepisach Kodeksu karnego z 1997 r. nie występuje pojęcie probacji ani instytucji środków probacyjnych, jednakże istnieje ścisły związek pomiędzy wymienionymi w rozdziale VIII "środkami związanymi z poddaniem sprawcy próbie", a instytucją probacji.
- ▶ **Instytucja probacji** pojawiła się w praktyce sądów amerykańskich i angielskich XIX w., które w niektórych wypadkach nie wymierzały kary bądź odraczały wykonanie kary pozbawienia wolności pod warunkiem dobrego sprawowania.
- ▶ Istotę probacji wyznaczały : okres próby, a także w prowadzone w praktyce różne formy dozoru nad sprawcą.
- ▶ **Probacja jest zespołem działań mającym na celu resocjalizację i prewencję kryminalną. Ich podstawą jest kontrolowana wolność, opieka nad sprawcą przestępstwa, który pozostaje pod nadzorem kuratora. Powstaje w ten sposób nieizolacyjny system umożliwiający odbywanie kary poza więzieniem. Probacja jest znacznie tańsza od kosztów wykonania kary bezwzględnej pozbawienia wolności. Jest to jeden z wielu argumentów przemawiających na jej korzyść.**
- ▶ Wspólną cechą instytucji probacyjnych ujętych w Kodeksie karnym z 1997 r. również jest: **poddanie sprawcy próbie, ustalenie dozoru oraz nałożenie obowiązków probacyjnych.**

Środki związane z poddaniem sprawcy próbie

Rys historyczny

- ▶ Kodeks karny z 1932 r. przewidywał wyłącznie warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności
- ▶ W kodeksie karnym z 1969 r. oprócz zawieszenia pojawiło się warunkowe umorzenie postępowania karnego i warunkowe przedterminowe zwolnienie.
- ▶ Polski ustawodawca przewidział w rozdziale VIII Kodeksu karnego z 1997 r. instytucje, które nawiązują do różnych systemów probacji tj:
  - warunkowe umorzenie postępowania karnego
  - warunkowe zawieszenie wykonania kary (pozbawienia wolności)
  - warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia reszty kary
- ▶ Sporny charakter warunkowego przedterminowego zwolnienia. **Nie stanowi ono bowiem reakcji na przestępstwo.** Jest to instytucja zbliżona do instytucji probacyjnych- wskazuje się, iż można zaliczyć ją do instytucji probacyjnych sensu largo.

Warunkowe umorzenie postępowania

Polega na odstąpieniu od skazania i wymierzenia kary sprawcy uznanego za winnego popełnienia przestępstwa (brak wyroku skazującego) i zastosowaniu środków probacyjnych

Uwaga!

Warunkowe umorzenie postępowania karnego to nie to samo, co umorzenie postępowania karnego!

Warunkowe umorzenie postępowania nie jest skazaniem!

- Sprawca, wobec którego zastosowano warunkowe umorzenie postępowania, uważany jest za osobę **niekaraną** (o ile nie zostanie podjęte warunkowo umorzone postępowanie, w którym zapadnie wyrok skazujący)
- Jest zawsze fakultatywnie
- Tylko sąd może orzec warunkowe umorzenie postępowania- rozstrzyga **wyrokiem** (na posiedzeniu), wyrok warunkowo umarzający postępowanie karne **podlega wpisowi w KRK** (art. 1. ust. 2 pkt 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym)
- Prokurator, oskarżony i pokrzywdzony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu w przedmiocie warunkowego umorzenia postępowania. Udział ich jest obowiązkowy, jeżeli prezes sądu lub sąd tak zarządzi (art. 341 § 1 k.p.k.)
- W wyroku warunkowo umarzającym należy dokładnie określić czyn przypisany oskarżonemu, jego kwalifikację prawną oraz oznaczyć okres próby (art. 342 § 1 k.p.k.)
- Nie można warunkowo umorzyć postępowania, jeśli sprawa czynu się temu sprzeciwia

Warunkowe umorzenie postępowania

„Warunkowe umorzenie postępowania pociąga za sobą definitywną rezygnację ze skazywania i karania sprawcy, jeżeli ten w okresie ustalonej dla niego próby nie dał swym zachowaniem się podstawy do podjęcia przeciwko niemu postępowania karnego.” Wytyczne wymiaru sprawiedliwości i praktyki sądowej w zakresie wykładni i stosowania ustaw karnych dotyczących warunkowego umorzenia postępowania, LEX nr 18192)

Przesłanki warunkowego umorzenia postępowania art. 66 k.k.:

- ▶ Jeżeli wina i społeczna szkodliwość nie jest znaczna;
- ▶ Przepiępstwo nie może być zagrożone karą **przekraczającą 5 lat** pozbawienia wolności;
- ▶ Sprawca niekarany za przestępstwo umyślne;
- ▶ Okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości;
- ▶ Zachodzi **pozytywna prognoza kryminologiczna** – postawa sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że mimo umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni przestępstwa

Warunkowe umorzenie postępowania

Okres próby art. 67 k.k.

- Okres próby wynosi od roku do 3 lat; biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia
- Prokurator kierując zamiast aktu oskarżenia wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania może wskazać w nim proponowany okres próby (art. 336 § 3 k.p.k.)
- Weryfikacja prognozy kryminologicznej - zachowanie skazanego w okresie próby może prowadzić do ewentualnego podjęcia umorzonego postępowania.
- Umarzając warunkowo postępowanie sąd może w okresie próby oddać sprawcę pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym (**art. 67 § 2 k.k.**)

Warunkowe umorzenie postępowania

Obowiązki obligatoryjne

- ▶ Umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę
- ▶ Jeżeli orzeczenie powyższych obowiązków nie jest możliwe sąd orzeka **nawiązkę** (art.67 §3)

Obowiązki fakultatywne

- ▶ Sąd **może** nałożyć na sprawcę obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt 1-3, 5-6b, 7a, 7b, m.in:

- informowanie sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby;
- przeproszenie pokrzywdzonego;
- wykonywanie ciężącego na sprawcy obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby;
- powstrzymywanie się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających;

- ▶ **a ponadto orzec świadczenie pieniężne, lub zakaz prowadzenia pojazdów (art.67 §3)**

- ▶ Czas i sposób wykonywania nałożonych obowiązków sąd określa po wysłuchaniu skazanego.
- ▶ Nałożenie na sprawcę obowiązku poddania się terapii uzależnień lub poddania się terapii (w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji) wymaga zgody sprawcy.
- ▶ W okresie próby sąd ma również możliwość ustanawiania, rozszerzania lub zmiany nałożonych na sprawcę obowiązków. Może on także zwolnić od wykonywania nałożonych obowiązków (z wyjątkiem świadczenia pieniężnego albo zobowiązania skazanego do naprawienia szkody, obowiązku informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby, a także przeproszenia pokrzywdzonego), jak również oddać sprawcę pod dozór lub zwolnić go od dozoru.

Warunkowe umorzenie postępowania

Podjęcie postępowania warunkowo umorzonego

Obligatoryjne

- ▶ Sąd podejmuje postępowanie karne, jeżeli sprawca w okresie próby **popęłił przestępstwo umyślne, za które został prawomocnie skazany (art. 68 §1 k.k.)**
- ▶ Sprawca w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności, gdy popęłił inne niż określone wyżej przestępstwo, uchyla się od dozoru, wykonania nałożonego na niego obowiązku lub orzeczonego środka karnego albo nie wykonuje zawartej z pokrzywdzonym ugody **mimo uprzedniego udzielenia mu pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego** chyba, że przemawiają przeciwko temu szczególne względy (art. 68 §2a k.k.)

Fakultatywnie

- ▶ Sprawca w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności, gdy popęłił inne niż określone w art. 68 § 1 k.k. przestępstwo, uchyla się od dozoru, wykonania nałożonego na niego obowiązku lub orzeczonego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku albo nie wykonuje zawartej z pokrzywdzonym ugody (art. 68 § 2 k.k.)
- ▶ Sprawca po wydaniu orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania, lecz przed jego uprawomocnieniem się, rażąco narusza porządek prawny, w szczególności gdy w tym czasie popełnia przestępstwo (art. 68 § 3 k.k.)

Warunkowe zawieszenie wykonania kary

Polega na wstrzymaniu wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby

- Warunkowe zawieszenie wykonania kary było przewidziane zarówno w Kodeksie karnym z 1932 r., jak i Kodeksie karnym z 1969 r. - mimo różnic w uregulowaniu sama istota tej instytucji nie uległa zasadniczej zmianie.
- Warunkowe zawieszenie jest środkiem karnoprawnym za popełnienie przestępstwa o walorach szczególnoprewencyjnych.
- Polega ono na orzeczeniu przez sąd kary za popełnione przestępstwo z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby, jeżeli będzie to wystarczające do osiągnięcia celów penalnych.

Warunkowe zawieszenie wykonania kary

Przesłanki warunkowego zawieszenia wykonania kary art. 69 k.k.:

- ▶ Jeżeli wymierzona kara pozbawienia wolności nie przekracza 1 roku
  - ▶ Sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności
  - ▶ Jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawców celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa (zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna)
-
- ▶ Wyjątek! Art. 60 § 5 k.k.: *W wypadkach określonych w § 3 i 4 sąd, wymierzając karę pozbawienia wolności do lat 5, może warunkowo zawiesić jej wykonanie na okres próby wynoszący do 10 lat, jeżeli uzna, że pomimo niewykonania kary sprawca nie popełni ponownie przestępstwa; przepisu art. 69 § 1 nie stosuje się, a przepisy art. 71-76 stosuje się odpowiednio.*
  - ▶ Zawieszając warunkowo wykonanie kary, sąd bierze przede wszystkim pod uwagę postawę sprawy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa
  - ▶ Warunkowe zawieszenie wykonania kary stosuje się wyjątkowo - **w szczególnie uzasadnionych wypadkach** wobec sprawców występków o charakterze chuligańskim oraz sprawcy przestępstwa określonego 178a § 4 k.k.

Warunkowe zawieszenie wykonania kary

Okres próby art. 70 k.k.

- Okres próby wynosi od roku do 3 lat; **biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia**
- Wobec sprawcy **młodocianego** oraz sprawcy, który popełnił **przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej**, okres próby wynosi **od 2 do 5 lat.**
- Wobec tzw. małego świadka koronnego **od roku do 10 lat** (art. 60 § 5 k.k.)

Obowiązki okresu próby

Obligatoryjnie

Co do zasady obligatoryjnie:

(zawieszając wykonanie kary, sąd zobowiązuje skazanego do...)

Fakultatywnie

Gdy orzeka środek karny:

(a jeżeli orzeka środek karny, może zobowiązać skazanego do...)

► Czas i sposób wykonywania nałożonych obowiązków sąd określa po wystuchaniu skazanego.

Obowiązki okresu próby

Art. 72 k.k. Sąd zobowiązuje/ może zobowiązać skazanego do:

- ▶ informowania sądu lub kuratora o przebiegu okresu próby
  - ▶ przeproszenia pokrzywdzonego;
  - ▶ wykonywania ciężącego na sprawcy obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby;
  - ▶ wykonywania pracy zarobkowej, nauki lub przygotowania się do zawodu
  - ▶ powstrzymywania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających;
  - ▶ poddanie się terapii uzależnień (zgoda skazanego);
  - ▶ poddanie się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji (zgoda skazanego);
  - ▶ uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych;
  - ▶ powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach;
  - ▶ powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób;
  - ▶ opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym;
  - ▶ Innego stosownego postępowania, jeśli może zapobiec to popełnieniu ponownego przestępstwa
- ▶ Sąd może orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 albo zobowiązać skazanego do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości albo w części, chyba że orzekł środek kompensacyjny.

Dozór kuratora/ osoby godnej zaufania, stowarzyszenia

Fakultatywnie :

- ▶ Sąd może w okresie próby oddać skazanego pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym.

Obligatoryjnie :

- ▶ Dozór **jest obowiązkowy** wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 § 2, **a także** wobec sprawcy przestępstwa popełnionego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych **oraz** sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej.
- ▶ Jeżeli względy wychowawcze za tym przemawiają - ustawodawca przewidział **możliwość modyfikacji w zakresie obowiązków i dozoru (może ustanawiać, rozszerzać lub zmieniać...)**

Warunkowe zawieszenie wykonania kary

Zarządzenie wykonania zawieszonych kary

Obligatoryjne

- ▶ Skazany w okresie próby popełnił przestępstwo **umyślne**, za które orzeczono **prawomocnie karę pozbawiania wolności bez warunkowego zawieszenia** (art. 75 § 1 k.k.)
- ▶ Skazany za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub innej osoby małoletniej zamieszkujących wspólnie ze sprawcą, w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, ponownie używając przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub innej osoby małoletniej zamieszkującej wspólnie ze sprawcą (art. 75 § 1a k.k.)
- ▶ Skazany w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności, gdy popełnił inne niż określone wyżej przestępstwo, uchyla się od uiszczenia grzywny, dozoru, wykonania nałożonych na niego obowiązków lub orzeczonych środków karnych, środków kompensacyjnych albo przypadku **mimo uprzedniego udzielenia mu pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego** chyba, że przemawiają przeciwko temu szczególne względy (art. 75 § 2a k.k.) - przesłanka względnie obligatoryjna

Fakultatywnie

- ▶ Skazany w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności, gdy popełnił inne niż określone w art. 75 § 1 k.k. przestępstwo, uchyla się od uiszczenia grzywny, dozoru, wykonania nałożonych na niego obowiązków, orzeczonych środków karnych, środków kompensacyjnych lub przypadku (art. 75 § 2 k.k.)
- ▶ Skazany po wydaniu wyroku, lecz przed jego uprawomocnieniem się, rażąco narusza porządek prawny, a w szczególności gdy w tym czasie popełnił przestępstwo (art. 75 § 3 k.k.)

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Jest rezygnacją z wykonania części (reszty) kary pozbawienia wolności i poddaniem sprawcy próbie.

- To współcześnie standardowe rozwiązanie stosowane w toku postępowania wykonawczego.
- Stanowi przedłużenie procesu resocjalizacji w zmienionych warunkach mające na celu przystosowanie sprawcy do życia na wolności przy pomocy kuratora oraz nałożonych na sprawcę obowiązków.
- Nie jest zakończeniem procesu resocjalizacji, a daje skazanemu szansę - **jeżeli będzie przestrzegał w czasie próby porządku prawnego oraz wymogów ustalonych przez sąd - wówczas nie będzie musiał odbywać reszty kary.**

Uwaga! :

- Kodeks karny reguluje tylko przestanki, okres próby oraz pozytywne skutki warunkowego przedterminowego zwolnienia, natomiast pozostałe kwestie regulując przepisy Kodeksu karnego wykonawczego.

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Przesłanka materialna

- **Pozytywna prognoza kryminologiczna** - wyrażająca się w przekonaniu sądu, że "skazany po zwolnieniu będzie stosował się do orzeczonego środka karnego lub zabezpieczającego i przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa"
- Punktem wyjścia dla tej przesłanki jest **ocena właściwości i warunków osobistych, okoliczności popełnienia czynu oraz zachowanie po popełnieniu przestępstwa i w czasie odbywania kary (art. 77 §1 k.k.)**
- Zawarte w art. 77§1 k.k. okoliczności muszą być uwzględnione kumulatywnie, gdyż dopiero łącznie mogą stanowić podstawę prognozy kryminologicznej .

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Przesłanki formalne

- **Art. 78 k.k. formułuje przesłanki formalne** warunkujące skorzystanie z tego instrumentu - odbycie określonej części z orzeczonej kary
- skazanego można warunkowo zwolnić po odbyciu co najmniej **połowy kary**.
- skazanego określonego w art. 64 § 1 k.k. (recydywa zwykła) można warunkowo zwolnić po odbyciu **dwóch trzecich kary**, natomiast określonego w art. 64 § 2 k.k. (multirecydywa) po odbyciu **trzech czwartych kary**.
- Skazanego na karę 25 lat pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić **po odbyciu 15 lat**.
- Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić **po odbyciu przynajmniej 25 lat**.
- Sąd wymierzając karę pozbawienia wolności może wyznaczyć surowsze granice niż te wskazane **w art. 78 k.k.** - nie może jednak pozbawić sprawcy możliwości ubiegania się o skorzystanie z tego środka

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Okres próby art. 80 k.k.

- W razie warunkowego zwolnienia czas pozostały do odbycia kary stanowi okres próby, **który nie może być krótszy niż 2 lata ani dłuższy niż 5 lat.**
- Jeżeli skazanym jest osoba określona w art. 64 § 2 k.k. (multirecydywa) **okres próby nie może być krótszy niż 3 lata.**
- W razie zwolnienia z kary 25 lat pozbawienia wolności lub dożywotniego pozbawienia wolności **okres próby wynosi 10 lat.**

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Obowiązki okresu próby

- W Sąd penitencjarny może nałożyć również na zwalnianego warunkowo obowiązki określone w art. 72 § 1 Kk, a także zobowiązać go do uiszczenia świadczenia, o którym mowa w art. 39 pkt 7 albo do naprawienia szkody w całości lub w części (chyba że orzekł środek kompensacyjny), jeśli szkoda wyrządzona przestępstwem, za które skazany odbywa karę, nie została naprawiona.
- Sąd może w okresie próby ustanawiać, rozszerzać lub zmieniać obowiązki określone w art. 72 § 1 kk albo zwolnić od wykonywania nałożonych obowiązków (nie dotyczy to obowiązku, o którym mowa w art. 72 § 2 kk).
- Sąd może również oddać skazanego pod dozór lub od dozoru zwolnić. Taki wniosek może złożyć również sądowy kurator zawodowy. Na postanowienie sądu w tym przedmiocie przysługuje zażalenie.

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Udany przebieg próby

- ▶ W okresie próby i w ciągu 6 miesięcy od jej zakończenia nie odwołano warunkowego zwolnienia (**art. 82 § 1 k.k.**)
- ▶ Karę uważa się za odbytą z chwilą warunkowego zwolnienia (**art. 82 § 1 k.k.**)
- ▶ Jeżeli kara, z której skazany został warunkowo przedterminowo zwolniony będzie objęta wyrokiem łącznym, to na poczet orzeczonej kary łącznej zalicza się jedynie okres faktycznego odbywania kary (**art. 82 § 2 k.k.**)

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Nieudany przebieg próby
- jeżeli prognoza kryminologiczna nie sprawdziła się i zostały spełnione przestanki z art. 160 k.k.w.

Sąd penitencjarny odwołuje warunkowe zwolnienie **obligatoryjnie**

- ▶ Jeżeli zwolniony w okresie próby popełnił przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (**art. 160 § 1 k.k.w.**)
- ▶ Jeżeli zwolniony, skazany za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub innej osoby małoletniej zamieszkujących wspólnie ze sprawcą, w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, ponownie używając przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub innej osoby małoletniej zamieszkujących wspólnie ze sprawcą (**art. 160 § 2 k.k.w.**)
- ▶ Jeżeli zwolniony w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności popełnił inne przestępstwo lub została orzeczona kara inna niż określona w § 1, albo gdy uchyla się od dozoru, wykonania nałożonych obowiązków lub orzeczonych środków karnych, przepadku lub środków kompensacyjnych, a zostało mu już udzielone pisemne upomnienie przez sądowego kuratora zawodowego, chyba że przemawiają przeciwko temu szczególne względy (**art. 160 § 4 k.k.w.**)

Sąd penitencjarny może odwołać warunkowe zwolnienie **fakultatywnie**

- ▶ Jeżeli zwolniony w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności popełnił inne przestępstwo lub została orzeczona kara inna niż określona w § 1 albo gdy uchyla się od dozoru, wykonania nałożonych obowiązków lub orzeczonych środków karnych, przepadku lub środków kompensacyjnych (**art. 160 § 3 k.k.w.**)

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Konsekwencje odwołania

- W razie odwołania warunkowego zwolnienia ponowne warunkowe zwolnienie nie może nastąpić przed odbyciem, po ponownym osadzeniu, **przynajmniej roku kary pozbawienia wolności,**
- W wypadku kary 25 lat pozbawienia wolności lub kary dożywotniego pozbawienia wolności **przed odbyciem przynajmniej 5 lat kary.**
- W przypadku odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia, okresu spędzonego na wolności **nie zalicza się na poczet okresu kary**

Warunkowe przedterminowe zwolnienie

Rozpoznanie wniosku

- O warunkowym przedterminowym zwolnieniu orzeka sąd penitencjarny na posiedzeniu, które powinno odbyć się w zakładzie karnym. W posiedzeniu ma wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca, a także inne osoby, którym służy uprawnienie do złożenia wniosku o warunkowe zwolnienie, jeżeli wniosek taki złożyły **(art. 161 § 1 k.k.w.)**
- Wniosek o warunkowe zwolnienie może złożyć skazany, obrońca, dyrektor zakładu karnego lub sądowy kurator zawodowy **(art. 161 § 1 i 2 k.k.w.)**
- Opata od wniosku wynosi 45 zł
- Jeżeli orzeczona kara lub suma kar nie przekracza 3 lat pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.
- Jeżeli orzeczona kara lub suma kar przekracza 3 lata pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 6 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.